

ĻAUDONAS

Vēstis

ĻAUDONAS PAGASTA PAŠVALDĪBAS AVĪZE Nr. 3 (179) MARTS 2009.G.

Pagasta padomē

Atceroties 1949. gada 25. martu

Es nāku no Ļaudonas

Mēneša jubilāres

Kultūras dzīves norises

Pagasta iestādēs

Informācija

Marts. Dabā no divpadsmit brāļu lielās gada mēnešu savienības 20. dienā Marts drosmīgi paziņo, ka Zaļais jauneklis, pavasaris, jau klāt. Pēc pacietīgas gaidīšanas mēs esam atbrīvojušies no ziemas varas. Ko mums stāsta dabas grāmata par pavasara mēnešiem? Marta beigās sāk ziedēt kokaugi, kas apputeksnējas ar vēja palīdzību. Pirmie uzdzied baltalkšņi, tiem seko melnalkšņi un lazdas. Lazdu ziedēšanas laikā pat neliela vēja plūsma saceļ veselus ziedputekšņu mākoņus, kas izraisa cilvēkos priecīgas emocijas. Uzdzied arī pirmais biškopībā nozīmīgais kokaugs blīgzna jeb pūpolvītols. Staltbriežu bulļiem sāk nokrist skaistie ragi. Tos var meklēt meža virsājos, arī tīrumos un pērnajos biešu laukos, kur aizmirsta kāda biešu lapu čupa. Turpinās lapsu riests. Zaķiem marta beigās jau ir „sērsnu bērni”. Jenotsuņiem izbeidzas ziemas guļa, un to atbrīvotās alas lielākoties aizņem lapsas. Turpinās „putnu kāzas”.

Čaklākās saimnieces jau rosās pa dēstu kastītēm un gaidīt gaida to brīdi, kad varēs rušināties pa dārziņiem.

8.martā svinam Sieviešu dienu.

25. martā atcerēsimies 1949. gada deportācijas un pieminēsim komunistiskā genocīda upurus. Kā jau katru gadu kopā pulcēsies tie, kam bijusi laime pārnākt, zināt, atcerēties šos baisos notikumus.

Aiviekste pie Šalkām.

R. Vizānes foto

PAGASTA PADOMĒ

Padomes ārkārtas sēdē 2009. gada 11. februārī

1. Apstiprināja saistošos noteikumus Nr.1-2009 „Ļaudonas pagasta pašvaldības 2009.gada budžets”.
2. Apstiprināja pašvaldības amatu vienību sarakstu.
3. Neapstiprināja priekšlikumus par izmaiņām amata vienību sadalījumā Bērnu rotaļu un attīstības centrā un Jauniešu centrā.
4. Noteica pagasta padomes priekšsēdētājas amata algu 2009. gadā.
5. Apstiprināja konkursa „Ļaudonas vidusskolas sporta zāles rekonstrukcijas I un II kārtā” Iepirkuma komisiju.
6. Nolēma piešķirt biedrībai „Laimīte” Latvijas Kopienu iniciatīvu Fonda izsludinātā projektu konkursam „Kopā ar ģimeni” līdzfinansējumu 20% apmērā (220,-Ls) no kopējām projekta izmaksām, ja biedrības iesniegtais projekts gūs atbalstu.
7. Apstiprināja 2009. gada uzturmaksu Ļaudonas pagasta sociālās aprūpes centrā vienai personai, kura ievietota Ļaudonas pagasta sociālās aprūpes centrā no Madonas rajona vietējām pašvaldībām ir Ls 121,39 mēnesī, noteica, ka pilna uzturmaksa Ļaudonas pagasta sociālās aprūpes centrā vienai personai ir Ls 225,00 mēnesī.
8. Nolēma, ka būvprojekts „Autoceļa V841 Madona (Lazdona) – Ļaudona – Jēkabpils, km 1.1-9.3 rekonstrukcija (skiču projekta stadijā)” nav pretrunā ar Ļaudonas pagasta padomes saistošajiem noteikumiem Nr.3-2007 no 23.05.2007. „Ļaudonas pagasta teritorijas plānotā izmantošana un apbūves noteikumi”.
9. Padome pagarināja trūcīgas ģimenes statusu trīs ģimenēm.
10. Nolēma piešķirt sociālās palīdzības pabalstu vienai ģimenei.

Padomes sēdē 2009. gada 25. februārī

1. Pamatojoties uz G. Apšas personīgu rakstveida iesniegumu, padome nolēma neizbeigt deputātes Gundegas Apšas deputāta pilnvaras pirms termiņa, bet saskaņā ar LR likuma „Par pilsētas domes, rajona padomes, novada domes un pagasta padomes deputāta statusu” 3.panta pēdējo daļu deputātes Gundegas Apšas deputāta pilnvaras izbeidzas ar 26.02.2009.
  2. Nolēma Ļaudonas bibliotēkai un publiskajam interneta pieejas punktam strādāt sestdienās 2 mēnešus, sākot ar 1.martu, neizmantojot interneta pieejas punkta datorus spēļu spēlēšanai.
  3. Nepieņēma lēmumu par Bērnu rotaļu un attīstības centra un Jauniešu centra apvienošanu.
  4. Nolēma anulēt Ļaudonas pagasta padomes lēmumu Nr.11 no 16.05.2001., protokols Nr.6, un lēmumu Nr.17 no 25.01.2006., protokols Nr.1.
  5. Nolēma anulēt Ļaudonas pagasta padomes 28.01.2009 sēdes lēmuma Nr.12 18.punktu (protokols Nr.3) un atjaunoja zemes lietošanas tiesības Leonam Zepam.
  6. Atļāva sadalīt īpašumu „Priedkalni” un izveidot divus jaunus īpašumus, piešķirot nosaukumu „Saulkrasti” un „Valdlaucī”.
  7. Atļāva sadalīt Ļaudonas pagasta pašvaldības īpašumu „Vecā Sāvienas skola” sešos atsevišķos īpašumos:
    1. „Vecā Sāvienas skola”,
    2. „Sāvienas skola 2”,
    3. „Ostas”,
    4. „Liograde”,
    5. „Jēkabdārzis”,
    6. „Ūsiņi”
- un Ļaudonas pagasta pašvaldības īpašumu „Sāvienas lauki” trijos atsevišķos īpašumos:
1. „Sāvienas lauki”,
  2. „Diķīši”,
  3. „Zaķi”.

8. Atļāva izcirst kokus un krūmus meliorācijas grāvjos un īpašumā „Rijzemes”.

9. Samazināja zemes izpirkšanas maksu īpašumam „Marsi”.

10. Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomi atļaut saņemt Valsts kasē aizņēmumu Ls148 400,00(viens simts četrdesmit astoņi tūkstoši četri simti latu) apmērā, lai izlietotu Ļaudonas vidusskolas sporta zāles 1. kārtas rekonstrukcijas darbiem, kas paredzēti līgumā ar LR Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta Viduslatvijas reģionālo lauksaimniecības pārvaldi par atbalsta saņemšanu no Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam pasākuma 321 „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” ietvaros.

11. Piešķirta nekustamā īpašuma nodokļa samazinājumu 50% apmērā īpašumam „Silieši”.

12. Nolēma izdarīt redakcionālus labojumus 30.12.2009. padomes sēdes lēmuma Nr.8.1. 15. un 16.punktā, tos izsakot šādi: piešķirt adresi

„Avotu ūdenstornis”– Ļaudonas ciems, Ļaudonas pagasts, Madonas rajons, LV-4862,

„Dzirnavu ūdenstornis”– Ļaudonas ciems, Ļaudonas pagasts, Madonas rajons, LV-4862.

13. Apstiprināja Darba koplīgumu ar sociālās aprūpes centru pēc papildinājumu un labojumu izdarīšanas.

14. Padome piešķirta un pagarināja trūcīgas ģimenes statusu sešām ģimenēm.

15. Nolēma piešķirt sociālās palīdzības pabalstus četrām ģimenēm.

16. Nākamā pagasta padomes sēde notiks

2009. gada 27. martā plkst.14.15.

Padomes ārkārtas sēdē 2009. gada 5. martā

1. Nolēma piekrist viena pagasta iedzīvotāja ievietošanai sociālās aprūpes centrā.

2. Padome pagarināja trūcīgas ģimenes statusu divām ģimenēm.

Sēdes materiālus apkopoja **Ilīta Berķe**,
pagasta padomes sekretāre

Ļaudonas bibliotēkas darba laiks:

Pirmdienās 8.00 -12.00 12.30 - 17.00

Otrdienās 12.30 – 18.00

Trešdienās 10.00 - 12.00 12.30 -17.00

Ceturtdienās 12.30 - 17.00

Piektdienās 8.00- 16.00

Publiskā interneta pieejas punkta darba laiks:

Pirmdienās 10.00 -12.00 12.30 - 17.00

Otrdienās 12.30 - 18.00

Ceturtdienās 12.30 - 17.00

Piektdienās 12.30 - 16.00

Bibliotēkā ir iegādātas šogad pirmo reizi jaunās grāmatas, pašlaik atrodas apstrādē, bet drīz vien lasītāji tās varēs saņemt. Bet, lasītāji, esiet saprotoši! Šogad grāmatu būs mazāk, varbūt vēl atradīsiet plauktā starp agrāk iepirktām grāmatām vēl neizlasītas, kuras tad arī varēsiet ar prieku izlasīt. Ceru, ka veiksmīgi sadarbosimies.

Aija Jakubjaņeca, bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja
* * *

Padomes priekšsēdētāja Līga Calmāne ziņo, ka ir saņēmusi iesniegumu no Ļaudonas bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītājas, kurā teikts, ka šajā brīdī ir objektīvi apstākļi, kuru dēļ bibliotēka sestdienās nevar būt atvērta.

Saņemto iesniegumu skatīs padome.

MĒNEŠA JUBILĀRES

24. februārī Kalnāju ciemā dzīves 80 gadu jubileju svinēja **Helēna Rusiņa**. Dzīves ceļš Helēnai aizsācies Preiļu pusē, Vārkavas pagastā. Helēna bijusi vecākais bērns ģimenē, par viņu bijuši jaunākas divas māsas un trīs brāļi. Bērniņa nav bijusi viegla, Helēnai kā vecākajai bija jāpalīdz vecākiem audzināt mazākos bērnus. Vecākiem bija sava saimniecība, kurā bija pāris zirgi,

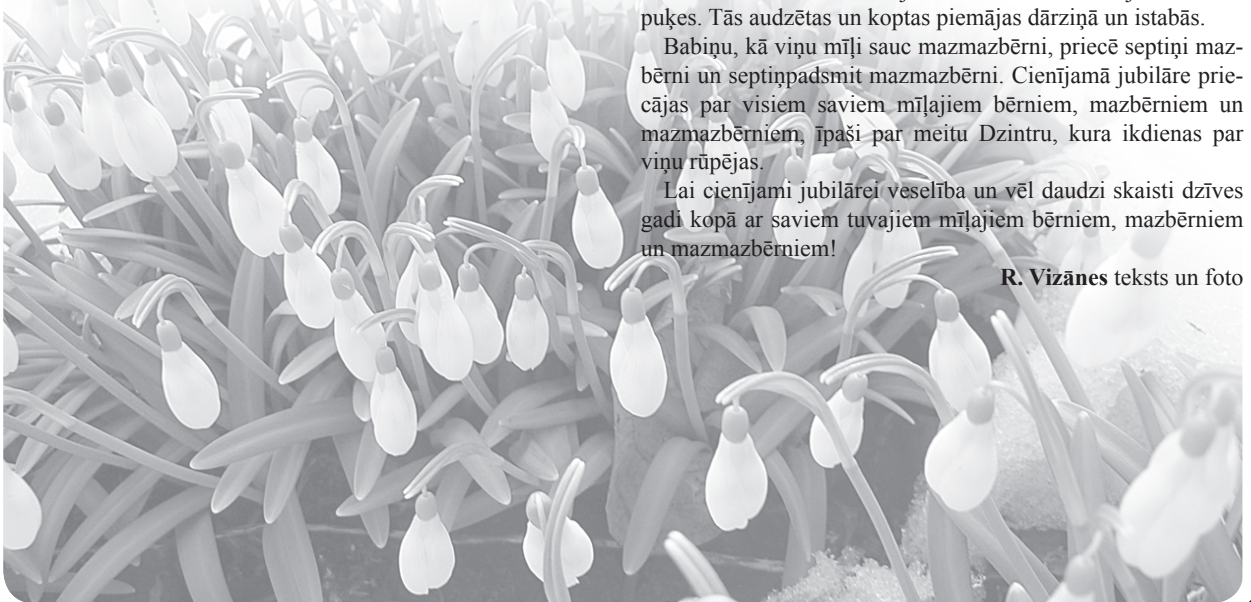
govis, aitas un cūkas. Bērniņā izjusti agrie rāsotie rīti, ganu gaitās ejot. Bērniņā pārciesti skaudrie kara gadi, kuru dēļ Helēna skolā pabijusi tikai trīs ziemas. Fronte pāri Helēnas vecāku mājām pārgājusi vienā dienā un tās nav nopostījusi, kaut gan kaimiņiem mājas nodegušas.

Jaunībā satikta sava dzīves mīlestība, piedzimis dēls, bet dzīves draugs bijis kara invalīds un agri aizgājis mūžības ceļos. Tā Helēna viena cīnījies pa dzīvi, audzinājusi dēlu un visu savu darba mūžu strādājusi fermās, slaukusi govus, plāvusi zaļbarību gotiņām. Daudzi dzīves un darba gadi pavadīti Jēkabpils rajonā. Daudz palīdzēts vienīgā dēla ģimenei, jo mazbērnu māmiņa agri mirusi un vecmāmiņai nācies būt arī māmiņas vietā. Astoņdesmito gadu beigās dzīves ceļš Helēnas ģimeni atvedis uz Ļaudonas pusi – Kalnājiem. Arī šeit strādāts fermā, kopti lopī, slauktas govys. Smagais darbs atstājis savu iespaidu uz Helēnas veselību.

Tagad Helēna priecājas par saviem trijiem mazbērniem – Elgaru, Elitu un Andri. Mazbērni neaizmirst vecmāmiņu un iespēju robežās ciemojas pie viņas. Cienījamā jubilāre savas vecumdienas pavada kopā ar dēlu un mazdēlu Andri. Apstrādā savu piemājas dārziņu, izaudzē dārzeņus, priecājas par puķēm un jauko dabu ap mājām.

Vēlēsim jubilārei labu veselību un vēl daudzus, daudzus dzīves gadus!

R. Vizānes teksts un foto

3.martā Ļaudonā skaisto dzīves 90 gadu jubileju svinēja **Bronēslava Bārbale**. Jubilāres dzīves ceļš ir bijis skaists un grūts. Šūpulis kārts Varakļānu pusē, Cakulu sādžā. Jubilāres jaunības dienu uzvārds Cakula, saistīts ar dzimto sādžu. Vecākajai meitai ģimenē bijis jāpalīdz vecākiem izaudzināt jaunākās māsas Domiciju un Helēnu. Septiņu gadu vecumā Bronēslava jau strādājusi pie saimnieka, auklējusi saimniekbērnu, kas bijis gana smags. Reiz mazajai auklītei kā gadījies, kā ne, mazais bērns nokritis zemē, no bailēm mazā auklīte aizbēgusi uz mājām, bet māte to atvedusi atpakaļ pie saimnieka un darbu nācies turpināt. Vēlākos gados bijis jāiet ganos un tajos izbaudīti skaistie, bet aukstās rāsas agrie rīti, skaistās putnu balsis un dabas dāvētie pļavu ziedi, izdziedātas tautas dziesmas. Bronēslava četras ziemas gājusi skolā un apguvusi tam laikam pietiekošas zināšanas. Jau bērniņā meitene mīlējusi rokdarbus. Adīts mēnesgaismā un pie skala gaismas. Arī vēl šovasar jubilāre adījusi, bet pašlaik gan veselība neatļaujot to darīt, tagad varot tikai dziju kamolos tīt. Dziesma ir bijusi tā, kas jubilāri spēcīnājusi dzīves grūtībās un priekos. Dziedāts, ganos ejot, un dziedāts baznīcā. Dziedāts mazbērniem un mazmazbērniem.

Dzimtajā Varakļānu pusē Silgalos satikta dzīves mīlestība Roberts. Kāzas svinētas Barkavā. Vīrs Roberts bijis dzirnavnieks. Ģimenē izaudzināti trīs bērni – meitas Dzintra, Anna un dēls Jānis. Jubilāres darba mūžs velīts lopkopībai, kopti teļi, slauktas govys. Līdz pat pensijai strādāts fermā pie lopiņiem Mētrienas pagastā. Pēc vīra Roberta aiziešanas aizsaulē dzīves ceļš viņu atvedis uz Ļaudonu pie meitas Dzintras. Vecmāmiņa palīdzējusi izauklēt mazmeitas Ināras bērnus Līgu un Rolandu, kuri nekad neaizmirst vecvecmāmiņu un vienmēr visos priekos un bēdās ir kopā ar viņu.

Bez rokdarbu mīlestības jubilāre visu mūžu mīlējusi ziedus-puķes. Tās audzētas un koptas piemājas dārziņā un istabās.

Babiņu, kā viņu mīli sauc mazmazbērni, priecē septiņi mazbērni un septiņpadsmit mazmazbērni. Cienījamā jubilāre priecājas par visiem saviem mīļajiem bērniem, mazbērniem un mazmazbērniem, īpaši par meitu Dzintru, kura ikdienas par viņu rūpējas.

Lai cienījami jubilārei veselība un vēl daudzi skaisti dzīves gadi kopā ar saviem tuvajiem mīļajiem bērniem, mazbērniem un mazmazbērniem!

R. Vizānes teksts un foto

ATCEROTIES

Neaizmirstamais – 25.marts

Gaida Bruņeiece.

Sešdesmit gadus pēc Trešās atmodas vairs mazāk par desmito daļu no komunisma upuru skaita esam palikuši, izkaisīti savas tautas vidū. Vien pieci tūkstoši no mums ir darbaspējīgā vecumā. Tie ir otrās deportācijas bērni un Sibīrijā dzimušie bērni. Vēl tikai pirms nedaudz gadiem mūsu pagastā bija 55 represētie, tad šogad vairs ir tikai 35.

1949. gada 25. marts ir viena no melnākajām dienām latviešu tautas likteņgaitās.

Tā sekoja 1941. gada 14. jūnija masveida apcietināšanai un deportācijām, kad 15 424 cilvēki tika deportēti uz PSRS kā "politiski neuzticami", un trīskārtējai Latvijas okupācijai viena kara laikā, drausmīgajiem okupācijas režīmiem, vardarbībai pret latviešu tautu, kā sekas nav izdzēšamas no vēstures, no cilvēku atmiņas.

No Latvijas 1949. gada 25. martā necilvēcīgi deportēja 13 504 ģimenes ar 43 133 cilvēkiem. Lai veiktu šo noziegumu, Latvijā tika organizētas 55 cilvēku "iekraušanas stacijas". Stacijās bija sagatavoti 1974 lopu vagoni. Nozieguma īstenošanai komunisti Latvijā mobilizēja 3316 smagās automašīnas. Izvedamie cilvēki Latvijā tika "iekrauti" 33 dzelzceļa ešelonos un izvesti uz moku zemi – Sibīriju.

Ļaudoniešiem un sāvēniešiem moku ceļš uz Sibīriju sākās no Mārcienas dzelzceļa stacijas.

Gaidai Bruņeiecei, dzim. Āboliņai, 1949. gada martā bija tikai četri gadiņi, kad 25.marta sniegotajā rītā kopā ar māmiņu un abiem vecākajiem brāļiem Mārtiņu un Teodoru sākās garais nezināmais moku un ciešanu ceļš uz Tāļajiem Austrumiem. Tēvs jau bija apcietināts un atradās Vorkutā. Sniegotā dienā no Sāvienas ar zirgu pajūgu ģimene tika aizvesta uz Mārcienas staciju. 25.martā māmuļai un viņas mazajiem bērniem sākās moku un ciešanu laiks vairākas nedēļas lopu vagonos nezināmā virzienā. Ceļā saslima jaunākais brālis Teodors, kas tika izņemts no ešelona un atstāts svešā pilsētā, bet Dievs stāvēja ģimenei klāt un vēlāk, pēc mēneša, brāli atveda pie ģimenes, kura atradās Amūras apgabalā Blogovešenskas rajonā, Buzuļu ciemā. Sieviete ar trijiem bērniem darbā neviens negribēja pieņemt, jo darbam izvēlējās ģimenes, kurās bija lielāks darbaspēks. Sākuma gados māmiņa strādājusi fermā, slaukusi govus, un bērni tā vismaz tikuši pie siltas piena krūzes un lopbarības raušiem. Bez vietējo krievu tautības cilvēku atbalsta būtu bijis grūti izdzīvot. Vietējie bijuši pretimnākoši un izpalīdzīgi. Vēlāk ģimenei nācies pārcelties vēl tālāk uz austrumiem meža darbos. Ziemā mamma strādājusi mežā, pavasarī sējusi postlus.

JAUNIEŠU CENTRĀ

Ar martu Jauniešu centrā ir mainīts darba laiks. Turpmāk Centriņš būs atvērts piecas dienas nedēļā:

Otrdienās	13.00-20.00
Trešdienās	15.00-20.00
Ceturtdienās	13.00-20.00
Piektdienās	15.00-20.00
Sestdienās	13.00-19.00

Bērni vieni dzīvojuši pa māju. Gaida atceras to reizi, ka, spēlējoties kopā ar brāļiem, atraduši māmiņas paslēpto rupjmaizes kukulīti un to apēduši, bet vakarā, kad māmiņa pārnākusi no smagajiem meža darbiem, viņa palikusi bez vakariņām. Vēlākos gados ģimenē ienācis audzētēvs, kas manāmi atvieglojis visas ģimenes dzīvi. Ģimene iegādājusies kaziņu, dārziņā izaudzēti dārzeņi, taigā lasītas ogas. Brāļi kopā ar audzētēvu mājās no Zejas upes nesuši zivis. Ģimenei ļoti palīdzējis mamma brālis no Rīgas, kas regulāri sūtījis naudu un pakas. Bērni apmeklējuši skolu un, cītīgi mācoties, tikuši līdz krievu tautības bērniem.

Gaidas atmiņās palicis pavasara palu laiks, kad no straujā ūdens celšanās Zejas upē no krastiem aiznestas mazās dzīvojamās mājas, kā arī mazie lācēni, kurus vīri atraduši taigā un atnesuši uz ciemu, bet naktī lācene nākusi viņiem pakāļ.

Pēc izsūtījumā pavadītajiem septiņiem gadiem ģimene saņēmusi atļauju atgriezties Latvijā, bet ģimenei nebija naudas, lai visiem nopirktu biļetes, jo mājās bija jābrauc par saviem līdzekļiem. Tā visu ziemu tika krāta nauda, lai iznāktu ceļam. Pavasarī sācies ilgi gaidītais mājupceļš. Ceļš uz mājām sācies ar autobusu pa aizsalušo Zejas upi līdz Blagovešenskai, tad trīs diennaktis stacijā, lai tiktu vilcienā uz Maskavu. Un tad deviņas dienas vilcienā līdz Maskavai. Maskavu Gaida atceras ar lielu skriešanu, kad no vienas stacijas bijis jādodas uz otru, lai nokļūtu vilcienā Maskava - Rīga. Arī vēl tagad Gaida ar asarām acīs atceras, kā, iebraucot vilcienam Latvijā, māmiņa raudājusi. 7.aprīlī ar nedaudzajiem čemodāniem ģimene izkāpusi Krustpils stacijā. Vispirms devušies pie radiem Krustpilī, tad uz dzimto Sāvieni. Mājās ģimene nav ielaista. Labi, ka radinieki pieņēmuši un devuši ģimenei pajumti.

Bērniem sākušās skolas gaitas Sāvienas skolā. Ar sirds siltumu Gaida atceras skolotāju Līviju Brutāni, kura bērniem mācījusi latviešu valodu, bet izsūtījuma bērniem to darījusi papildus, jo bijušas grūtības ar pareizrakstību. Toties Gaida palīdzējusi skolotājai un skolas biedriem apgūt krievu valodu, kas viņai ļabi padevusies.

Tālo gadu notikumus Gaida atceras ar bērnu dienu acīm. Runājot par to laiku, norit ne viena vien asara, jo, atceroties to dienu notikumus, nav iespējams iztikt bez asarām. Tagad Gaida ir pelnītā atpūtā un palīdz meitas Anitas ģimenei. Gaidas vaļasprieki ir makšķerēšana un adīšana. Šogad vien uzadīti vai četrdesmit pāri zeķu. Mājās ir daudz diplomu un medaļu, kas iegūtas, piedaloties dažādās makšķerēšanas sacensībās. Dodoties atpūtā ar makšķeri, Gaida līdzīgi ņem mazdēlus. Bet vasarā Gaidai patīk rušināties piemājas dārziņā un kopt puķes.

Gaidai ļoti gribētos apskatīties izsūtījuma vietu šajā laikā, bet tas droši vien paliks kā neaizsniedzams sapnis, kas būs jāizsapņo to tālo dienu atmiņās.

Paldies Gaidai Bruņeiecei par atmiņu stāstījumu!

R. Vizānes teksts un foto

Tā kā ārā vēl pieturas ziema, sportiskas aktivitātes turpinām telpās. Divu nedēļu garumā ilga galda biljarda čempionāts. Par spēcīgāko biljardā izrādījās un par čempionāta uzvarētāju kļuva **Armands Lācītis**.

Gatavojoties skaistajiem pavasara svētkiem – 8.martam, jaunieši Centriņā paši gatavoja dāvanas sev mīļiem cilvēkiem – māmiņām un arī vecmāmiņām. Šoreiz jaunieši mācījās gatavot želejas sveces, kas kļuva par mīļām dāvanām. Paši jaunieši bija ļoti aktīvi un ieinteresēti, bet māmiņas – cerams, ka iepriecinātas.

Biruta Calmane, Jauniešu centra vadītāja

ES NĀKU NO ĻAUDONAS

Esiet sveicinātas zemes, kuras nekad neredzēju ....

/Čapeks/

Šādi vārdi ir rakstīti uz sienas vienā no manas fakultātes auditorijām Rīgā, bet pati es nāku no Kalnāju puses vārda tiešākajā nozīmē. Lai aizbrauktu uz manām dzimtajām mājām „Noras”, ne vienā vien kalnā jāuzbrauc un jānobrauc gan no Ļaudonas, gan no Madonas puses. Mana bērnība un skolas gadi aizritēja šajā pusē un Ļaudonā, kad visapkārt kūsāja darbīga dzīve. Tagad ir ļoti skumji noskatīties, ka ierīkotie un apstrādātie lauki aizaug ar nezālēm un krūmājiem, fermas un daudzas dzīvojamās mājas ir pārvērtušās par graustiem un laukos aizvien mazāk paliek jaunu cilvēku. Atceros 1970. gadus, kad netālu no manām mājām bija kolhoza „Kirovs” kantoris, kurā katru gadu skolēnu jaungada brīvlaikā sanāca kopā apkārtējie bērni un pieaugušo uzraudzībā iestudējam teātra lugas un priekšnesumus, lai svinētu vēl vienu Jaungada eglīti, saņemtu konfekšu tūti no Salaveča un visi kopā priecātos. Jā, mūsu pusē pat bija savs veikaliņš un, kad vasarā pa retam atveda īstu saldējumu, tad mums, bērniem, bija liels prieks. Liekas, ka tad limonāde un baltmaizes batons garšoja labāk ...

Manas skolas gaitas Ļaudonas vidusskolā aizsākās ar 1974. gadu. Trīs gadus mēs mācījāmies vecajā skolas ēkā. Liekas, ka pēc gada mūsu skolas pagalmā parādījās būvmateriālu krāvu mi un sāka celt jauno skolas ēku. Tajā mēs sākām mācīties no 4.klases. Atceros jaunās skolas atklāšanas dienu. Tā bija saulaina un silta 1.septembra diena, kad visi skolotāji, skolēni ar puķēm rokās, vecāki un vadoši cilvēki no Ļaudonas un Madonas rajona bija sapulcējušies kopā. Tika teiktas runas, griezta lente ... bija satraukums – kā tagad būs? Lai gan jaunā skola bija gaiša un plaša, bet sākumā pietrūka vecās skolas mājīguma un iespējas, ka katru starpbrīdi varēja ātri izskriet ārā un skolas pagalmā paspēlēties vai parunāties ar draugiem parkā vai pie vecā vītola.

Manai klasei pamatskolā un vidusskolā bija četri audzinātāji: Vija Portnova, Zina Māliņa, Ēriks Barkovskis un Ērika Barkovska. Ar siltām domām atceros savu pirmo klases audzinātāju Viju Portnovu, kura bija pacietīga, prasīga un prata mums, mazajiem ķipariem, iemācīt pamatzināšanas. Savukārt Ērikam Barkovskim mūsu klases audzināšana bija pārsteigums. Lai gan viņš teica, ka audzināšana nav viņa stiprā puse, tomēr viņš iemācīja mums būt patstāvīgiem un atbildīgiem. Piemēram, lai varētu mēs visi kopā pavadīt labi laiku, tam mums pašiem bija jānopelna nauda. Rudeņos pēc stundām mēs braucām uz Kalšnavu un lasījām aronijas. Tā mēs nopelnījām naudu autobusam, lai varētu katru gadu braukt ekskursijās pa Latviju un ārpus tās. Vistālākā ekskursija bija Bresta ar nakšņošanu teltīs!

Domāju, ka padomju laikos mēs ieguvām ļoti labu izglītību un skolotāja profesija bija godājama. Mēs tikām sagatavoti ļoti vispusīgi, jo tad nebija izvēles priekšmetu. Lai gan daži priekšmeti nepatika vai nepadevās, bet tas mums deva lielāku pamatu atbildei uz jautājumu – ko man darīt pēc pamatskolas vai vidusskolas beigšanas? Arī augstskolu studiju programmas bija daudz pamatīgākas un prasīgākas. Tomēr, neprātojot, kā bija un kā ir, es domāju, ka izglītības iegūšana visos laikos ir viens no mūsu dzīves galvenajiem stūrakmeņiem. Lai kaut ko dzīvībai paliekošu atstātu vai sasniegtu, ir jāiegulda liels darbs. Mācības ir arī smags darbs, kas nereti savus augļus nes ne uzreiz, bet gan pēc vairākiem gadiem, ejot soli pa solim.

Cik zināms, no Ļaudonas vidusskolas absolventiem studēt ģeogrāfiju ir izvēlēties retais. Savu izvēli izdarīju 10.klasē, kad mums vairs nebija šī mācību priekšmeta. Kāpēc es to izvēlējos? Es sapratu, ka man ļoti patika ģeogrāfija. Skolotājs Pēteris Mihailovs bija ļoti vispusīgs un zinošs cilvēks. Viņš bija arī

Elga Apsīte.

ļoti prasīgs, bet, pateicoties viņam, es iemācījos ģeogrāfijas pamatus un ātri sapratu, ka zināt un mācēt lasīt karti ir īstākais špikeris kontroldarbos. Man patika uzzināt ko jaunu par dabu un ekonomiku citās pasaules malās un kādreiz uz tām vietām aizceļot. Droši vien mūsu klases ekskursijas un vēlme uzzināt, kā bija radušies kalni un pakalni, ezeri un upes utt. Kalnāju pusē, bija arī par pamatu manas specialitātes izvēlei.

Mani pieci studiju gadi Latvijas Valsts universitātes Ģeogrāfijas fakultātē bija ļoti interesanti un dinamiski. Daudzi uzskata, ka ģeogrāfija ir ļoti vienkāršs un nenopietns priekšmets. Es tam noteikti nepiekrītu. Ģeogrāfijā, tāpat kā citās zinātnes nozarēs, ir jāzina savas pamatlietas, lai pēc tam varētu gudri diskutēt par faktiem, likumsakarībām un procesiem. Tā ir ļoti spartdisciplināra nozare, jo ģeogrāfija aptver gan zināšanas par fiziku, ķīmiju, matemātiku, dabu, gan cilvēku sabiedrību, ekonomiku, politiku u.c. Studiju gados paralēli teorētiskajiem kursiem mums bija iespēja apceļot dažādas vietas Padomju Savienībā, kurās daba, saimniecība un cilvēki bija atšķirīgi. Papildus tam es biju aizrāvusies ar augstkalnu tūrismu, iegūstot jaunus draugus, pieredzi, informāciju un izpratni par ģeogrāfiju Karpatu, Kaukāza, Sibīrijas un Vidusāzijas kalnos. Savukārt pēc Latvijas neatkarības atgūšanas mums ir radušās citas iespējas, ka varam brīvi ceļot, strādāt un mācīties ārvalstīs. Padzīvojot Itāliju vai garāku laiku Dānijā, Zviedrijā, Somijā, Čehijā, Nīderlandē, Islandē, Francijā, Kanādā u.c. valstīs, esmu ieguvusi atziņu, ka pie mums viss nav tik slikts un mēs neesam tik nevarīgi, kā bieži mēs sevi kritizējam, un ka mūsu Latvija ir skaista un sirdij tuva zeme. Tagad mums visiem ir liels pārbaudījumu laiks, lai mēs varētu noskaidrot īstās un patiesās dzīves vērtības.

Lai gan es nekad nebiju domājusi kļūt par skolotāju, bet tā nu ir sanācis, ka mans darbs ir saistīts ar pasniedzējas un zinātniski pētniecisko darbu Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātē. 1990. gadā pēc Latvijas Universitātes beigšanas man piedāvāja strādāt savā fakultātē un turpināt tālāk savas studijas maģistrantūrā un doktorantūrā. 1999.gadā es aizstāvēju promocijas darbu un ieguvu doktora zinātnisko grādu ģeogrāfijā. Nekad es neesmu nožēlojusi savas specialitātes – ģeogrāfs – izvēli un esmu ļoti pateicīga Dievam, ka, ejot cauri dažādiem dzīves pārbaudījumiem, varu būt laimīga, ka strādāju sev interesantu un radošu darbu jaunu cilvēku vidū. Un par to man ir arī jāpasaaka liels paldies maniem vecākiem, skolotājiem, radiem un cilvēkiem, kuri man ir ticējuši un radījuši vidi dzīvot tālāk priecīgos un ne tik priecīgos brīžos.

Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Dr.ģeogr., docente **Elga Apsīte**

ZIŅAS NO PAGASTA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM

Šovs "Tādi mēs esam"

Mūsu „dārziņā” katram bērnam ir kāds talants, citam padodas dziedāšana, citam dejošana, citam teātra spēlēšana. Nolemām šos talantus apvienot un parādīt arī citiem.

26.februāra rītā Ļaudonas PII ieradās „Spicās spalvas” korespondente Aina Asā (skolotāja Dace Zepa), kura pa visu Latviju meklēja jaunos talantus. Protams, uzaicinājām paviesoties pie mums „dārziņā”, jo mūsu vidū talantu netrūkst.

Pirmie uzstājās mazie „Zaķu” grupas bērni, viņi parādīja muzikālās filmas uzņemšanas procesu pēc V.Plūdoņa „Zaķišu pirtiņa” dzejas motīviem. Skanot I.Kalniņa mūzikai, tika uzņemts filmas pirmais kadrs: „Zaķu tēvs ar zaķu māti abi sēd vakarā...”-zaķu tēva lomā iejutās Vandas audzīte, zaķu mātes lomā – skolotāja Valentīna.

Filmas otrais kadrs saucās „Pirtiņas kurināšana un pāršanās”. Šajā kadrā zaķu mātei un tēvam piebiedrojās visi mazie zaķu bērni.

Trešais filmas kadrs attēloja saldu čučēšanu pēc lielās pāršanās.

Vēl filmas uzņemšanā piedalījās skaņu režisors – Madara un sunītis, kurš izbiedēja mazos zaķu bērnus – Vita.

„Rūķu” grupas bērni bija iestudējuši muzikālo šovu pēc latviešu tautas dziesmas motīviem „Lācīt's kāpa ozolā”.

Dainis izteiksmīgi attēloja lielo lāci – kārumnieku. Mūzikas pavadījumu veidoja: Jānis E., Dāvis Ā., Ralfs P. un Rolands Š. Biķītes – dzelējas: Daniela, Annija, Daiga, Diāna, Krista, Artis un Gatis. Solists – Intis.

„Zaķu” grupas bērni.

„Kaķu” grupas bērni savā šovā attēloja piedzīvojumus zooloģiskajā dārzā. Bērni – mazie zilonīši – mūzikas pavadījumā dejoja ar lielo žņaudzējčūsku – skolotāju Dinu. Fonu muzikālam uzvedumam veidoja burbulpūtējs – skolotāja Ilze.

Šī pasākuma viesi Aina Asā bija lielā sajūsmā par redzēto un izteica bērniem piedāvājumu uzstāties Latvijas televīzijas šovā „Jaunie talanti” un apbalvoja visus dalībniekus.

Gundega Apša, mūzikas skolotāja
Rutas Vizānes foto

NO SKOLAS IKDIENAS

Kārtējā sākumskolas zonas olimpiāde – šoreiz – Ērgļos

Nu jau sesto gadu sākumskolas skolēni ļoti aktīvi, ar nopietnu attieksmi februārī gatavojas kārtējai zonas olimpiādei, lai pierādītu savas prasmes, spējas un arī zināšanas latviešu valodā, matemātikā un dabaszinībās.

Šogad pulcējāmies sniegotajos Ērgļos 20.februārī. Jau agrā rīta stundā šoferītis Valdis mūs, 9 sākumskolas skolēnus un viņu skolotājas, vizina pa kalniem un pa lejām, vērojot krāšņo ziemas ainavu, līdz nonākam Ērgļos. Neliels satraukums vērojams bērnos, taču līdzās arī dziļa apņemšanās likt lietā savas zināšanas domāt, spriest, atcerēties mācīto un galvenais – nesteigties.

Pēc 80 minūšu intensīva darba rezultāti – kā vienmēr – patīkami.

2. klases skolēni pirmo reizi pārbaudīja savus spēkus šādā veidā ārpus skolas. Kā tad mums veicās?

- 2.klase – **ALISE AVOTIŅA** – 1.vieta – latviešu valodā
NATĀLIJA ŠMEISA – pateicība – matemātikā
DIĀNA CĪRULE – pateicība – dabaszinībās
- 3.klase – **KATRĪNA KĻAVIŅA** – 1.vieta – latviešu valodā
KRISTĪNE KUPRANE – 3.vieta – matemātikā
BAIBA DAUĢE – pateicība – dabaszinībās
- 4.klase – **MĀRA KARLSONE** – 1.vieta – latviešu valodā
KRIŠJĀNIS BEĻAUNIEKS – 1.vieta – matemātikā
SAIVIS KALNIŅŠ – pateicība – dabaszinībās

Šos skolēnus olimpiādei gatavoja skolotājas Aija Driksna, Selga Balode, Iluta Biķerniece.

Konkurenti bija no Kalsnavas, Mārcienas, Bērzaunes, Vestienas, Ērgļiem un Sausnējas.

Vēlu veiksmes 4. klases olimpiešiem rajona olimpiādē 19.martā!

Selga Balode, sākumskolas metodiskās komisijas vadītāja

Arī sākumskolēni Valentīndienas noskaņās

Iniciatori jaukajam sirsīņdienas pasākumam šoreiz bija 4. klases skolēni ar savu skolotāju Ilutu Biķernieci.

Jau kādu nedēļu pirms svētkiem 1., 2., 3. klašu skolēni saņēma īpašus ielūgumus, kuros katrai klasei tika lūgts sagatavot arī mājas darbu.

13.februāra pēcpusdienā pulcējāmies skolas muzejā, kur mūs laipni sagaidīja pasākuma organizatori. Iesākumā vadītāji – Linda un Krišjānis – iepazīstināja ar to, kāpēc mēs svinam šos mīlestības svētkus un no kurienes tie nāk. Tad sekoja mājas darbu atrāšanās: 1.klases skolēni ar mīlestību izdejoja plaukstiņpolku. 2.klases skolēni ar mīlestību izdziedāja par dažādiem dzīves posmiem: bērību, brālību un māsu attiecības un jaunību. 3.klases skolēni izspēlēja anekdotes, kas saistās gan ar ģimenes dzīves notikumiem, gan to, kā bērni iztēlojas attiecības, kas saistās ar mīlestību.

Katrai klasei tika dota iespēja piedalīties „Laimīgā pāra” nošķēšanā.

Pāriem bija jāveic dažādi uzdevumi: jāsakārto tautasdziesmu teksti secībā, jāuzraksta pēc iespējas vairāk mīļvārdu un jāveido frizūras: meitenēm zēniem un otrādi.

Sākumskolas skolēni pasākuma laikā.

„Laimīgā pāra” titulu 1. klasei izcīnīja Linda un Valters, 2.klasei – Diāna un Artūrs, 3.klasei – Viktorija un Salvīns, 4.klasei – Māra un Artūrs.

Noslēgumā jautra disenīte un rotaļas.

Selga Balode, skolotāja, **Lidijas Kaufeldes** foto

ŽETONVAKARS

28. februārī Ļaudonas vidusskolā 12. klases Žetonu vakarā „Virs galvas uzriedēja zvaigžņu ceļš...”.

Zvaigznes ir kā mazi brīnumi, kam piemīt ne tikai varavīksnes krāsas un pasaules plašums, bet arī mistisks spēks, kas mūs aicina, satrauc, izgaismo, sasilda, attīra, iedvesmo, kas liek izzināt pasauli un sevi pašu. Šīs zvaigznes ir kaut kas noslēpumaini skaists un gaišs. Šīs starojošās debesis dzirkstis ir savdabīgi vērti uz cilvēka sirdi. Katram zvaigznes nozīmē kaut ko citu un katrs uz tām raugās no sava skatu punkta.

Arī divpadsmitie ieskatījās zvaigznēs:

Daces Balčunas sirdī, zvaigznei krītot, ielīst prieks, prieks un cerība, ka notiks kas labs. Zvaigznes ir cerības atspulgs, kas ļauj viņai dzīvot ar smaidu sejā.

Mareks Jakubjaņecs esot pūce, kuram patīk vakars. Tādēļ zvaigžņotā vakarā labprāt darbojoties praktiski un varot kaut vai māju būvēt. Vakars un zvaigžņotās debesis esot Mareka ideju radītāji.

Zvaigznei krītot, **Kristīne Liepiņa** saprot, ka patiesībā tas ir tikai gabals no meteorīta, kas sadeg. Bet tomēr tāpat kā citi, Kristīne kļuvis pie sevis izsaka vēlēšanos, kaut arī viņai ir viss, lai būtu laimīga, bet... cilvēkam jau nekad nepietiek. Lai gan krītošā zvaigzne ir tikai ilūzija, tomēr labi, ka mums ir dota iespēja pasapņot un cerēt.

Jānim Punovskim patīk vērot dzidras, zvaigžņu pilnas debesis. Kad krīt zvaigzne, Jānis cer, ka tieši tā ir viņa zvaigzne, kas piepildīs tieši viņa vēlēšanos. Vārbūt ir naivi cerēt, ka izteiktā vēlēšanās piepildīsies, bet cilvēks bez cerības taču nevar dzīvot

Sintija Petrovska, kad zvaigzne krīt, vēlas visu to labāko, pēc tam cerot, ka viss iedomātais piepildīsies. Krītošā zvaigzne ir pilna laimes un dzīvesprieka. Tā nes cerību, ka viss būs labi un sapņi piepildīsies.

Edijs Simsons jau ir atradis debesis savu zvaigzni – to spožāko un skaistāko. Vērojot krītošās zvaigznes, Edijs vienmēr kaut ko vēlas, bet vēlēšanās gan nevienam neatklāj, jo tad tās nepiepildītos.

Normunds Rināss saka: “Mēs visi esam kā zvaigznes, tik spožas, kvēlas un spilgtas. Katra kā personība ar savām īpašībām. Katrs mēs tiecamies pēc kaut kā un sevī izdzīvojam kādu sapni. Ir tik jauki vienkārši vērot zvaigznes krītam un vēlēties kaut ko sev vai citiem

Zanda Ozola esot romantīke, kurā dzīvo gan īstenība, gan fantāzija. Viņai patīkot vārdi “Bet tu neskumsti, paņem savus alvas zaldātņus un nāc uz manām trepēm spēlēties”. Kad krīt zvaigzne, Zandai liekas, ka tumsā pēkšņi dzimst cerība, ka viss būs labi, ka viss šajā pasaulē ar laiku nokārtosies.

Dmitrijs Abramovs domā, ka, zvaigznēm krītot, tiek sapņots par kaut ko tādu, kas varētu kļūt tik nozīmīgs, ka varētu ietekmēt visu turpmāko dzīvi un likteni. Vēlāk atliek vien gaidīt un cerēt, ka sapņotais piepildīsies. Skatoties debēs, vienmēr ceram ieraudzīt krītošu zvaigzni, lai piepildītu savus sapņus, jo cilvēks bez sapņiem un cerībām nebūtu nekas.

Sanita Mūrmane domā, ka starp miljoniem zvaigžņu tā pati spožākā ir viņas zvaigzne. Tā simbolizē Sanitas cerības un sapņus

1.rindā no kreisās (sēž)-Edgars Praškevičs, Kristīne Liepiņa, Dace Balčūna, Sintija Lakotko, Sintija Petrovska, Saiva Butule, Sanita Mūrmane, Signe Tropa, Zanda Ozola, Edijs Simsons
2. rindā no kreisās (stāv)-Jānis Žmuidins, Jānis Punovskis, Mareks Jakubjaņecs, Arnis Petrovskis, sk. Biruta Bokta, Normunds Rināss, Zīgurds Krēšlīņš, Dmitrijs Abramovs, Mareks Rukmanis.

pēc vidusskolas pabeigšanas. Krītošās zvaigznes Sanitai izskatās kā mazas lampiņas, ko pēkšņi kāds izslēdz, bet cer, ka viņas zvaigzne vēl kādu laiku spīdēs un staros. Pienāks laiks, kad tā krītīs, bet tad Sanita vēlēšies visskaistāko vēlēšanos, kas nāks no sirds.

Jānim Žmuidinam vislabāk patīk tās debesis, kas ir tumšas, bez mākonīšiem ar neskaitāmi daudzām, spožām zvaigznēm. Tad viņš, veroties zvaigžņotajās debēs, vienmēr aizdomājas par sevi un sev tuviem cilvēkiem.

Saiva Butule domā, ka zvaigznes spīd tik spoži tādēļ, ka katrā no tām mirdz mazs brīnumiņš. Cilvēki, redzot tās krītam, vienmēr kaut ko vēlas, bet ir grūti vēlēties ko patiesu. Saivai liekas, ka cilvēks pats arī ir kā zvaigzne

Signe Tropa arī ir pārliecināta, ka viņas zvaigzne ir pati spožākā zvaigzne debēs, un tā apspīd gan Signi, gan viņai tuvus cilvēkus. Kad zvaigzne krīt, Signe vēlas vēl vairāk prieka, laimes un mīlestības. Ik uz soļa sastapt cilvēku sejas smaidus, smaidus, kas padara dzīvi skaistāku.

Marekam Rukmanim nepatīk rīts, kas ir apnicīgs un nogurdinošs, bet labākos mirkļus viņš tver un izbauda zvaigžņotā vakarā, kad mīl ātrumu un trauksmi. Marekam vēl nav izdevies noturēt krītošu zvaigzni plaukstā, taču viss vēl priekšā.

Zīgurds Krēšlīņš uzskata, ka tad, kad zvaigzne krīt, uz zemes piedzimst kāds īpašs cilvēks. Tāpēc daudzi cilvēki tic arī, ka tad, kad cilvēks nomirst, debēs parādās jauna zvaigzne. Viņa tur atrodas tik ilgi, kamēr cilvēka dvēsele ir atpūties un atgriežas atpakaļ uz zemes jaunā veidolā.

Sintija Lakotko priecātos, ja krītošā zvaigzne varētu piepildīt visas vēlēšanās, bet viņa domā, ka katram ir jādzīvo tā, lai savas vēlmes var piepildīt pati. Būtu tik jauki palūgt zvaigznei, lai pasaulē būtu miers, labestība, sirsnība un satiecība. Bet laimam tas mums jāpanāk pašu spēkiem visiem kopā.

Arnīs Petrovskis redzot krītošu zvaigzni, kaut ko vēlas, bet savu vēlēšanos nevienam neizpauž. Krītošā zvaigzne rada cerību. Bez cerības dzīve būtu bezmērķīga, tai nebūtu krāsas. Arnīs mīl krāsainību un tic, ka zvaigzne, kuru ieraudzījis krītam, viņam to sniegs. To novēl arī saviem klasesbiedriem.

Edgaram Praškevičam liekas, ka zvaigznes krīt reti, bet kad tas notiek, tas ir visskaistākais un spožākais mirklis naktī, bet žēl, ka tik īss. Viņš domā, ka katra zvaigzne apzīmē kāda cilvēka dvēseli un cilvēki ir līdzīgi zvaigznēm.

Arī es mīlu skatīties zvaigžņotās debēs, jo ticējums vēstī, ka jāsaskaita deviņas zvaigznītes. Esmu saskaitījis 18 zvaigznītes un tās man ir iekritušas tieši saujā un sirdī. Es jūtos bagāta, jo katra no nokritušajām zvaigznītēm ir arī manis kaut nedaudz spordināta un būšu ļoti gandarīta, ja katrs no maniem audzēkņiem dzīvē būs laimīgs.

Žetonu vakara otrajā daļā parādījām teātra izrādi, kurai par pamatu tika ņemti dažādu populāru televīzijas raidījumu sižeti. Teātra scenāriju izveidoja skolēni. Par to liels paldies jāsaka Marekam J., Edijam un Jānim P. Ceru, ka skatītājiem izrāde sagādāja patīkamus un jaukus mirkļus.

Svētki beigušies un iesācies pēdējais mācību cēliens Ļaudonas vidusskolā. Tagad jāpelieliek visas pūles, lai pēc iespējas labāk varētu pabeigt skolu. Bet nedaudz vēlāk, turpmākā dzīves ceļa izvēle.

Vēlu visiem maniem audzēkņiem veiksmi eksāmenos un izturību ceļā uz sapņu piepildījumu!

Biruta Bokta, 12.klases audzinātāja, Rutas Vizānes foto

KULTŪRAS DZĪVES NORISES

"Kora darbs nav vienkārša dziesmu mīļotāju kopā sanākšana un padziedāšanās"

Koris "Lai top!"

Dziedāšana korī prasa ne vien darbu no diriģenta, bet arī lielu uzpūrēšanos no kora dalībniekiem. Ar to vēl nepietiek, ka ir no dabas dotas labas balsis, galvenais ir, vai šīs balsis iekļaujas kora vienībā, vai tās var saliedēt kopā par veselu dziedātāju ansambli. ..." (Teodors Reiters)

Šajā pavasarī Latvijas Nacionālās operas dibinātājam, izcilajam kora dziesmas popularizētājam, daudzu Dziesmu svētku virsdiriģentam un vienkārši ļaudonietim Teodoram Reiteram aprit 125. gadskārta. Viņa Ļaudona šo gadu „iekrāsojusi” vēsturē kā kora dziesmas pastāvēšanas pierādījumu arī mūsdienās, kā Maestro Reitera iedibināto kordziedāšanas tradīciju nepārtrauktību līdz viņa nepiedzīvotajai nākotnei. Kā? Ļaudonā centīgi dzied jautkais koris „Lai top!”. Tam 21. februārī tika atzīmēta skaista 10 gadu darbības jubileja. Bet T.Reitera un kora „Lai top!” svētku reizē gribas teikt, cik daudz kopīga ir mūsdienu korim ar Reitera vadītajiem pagājušā gadsimta 50.-60. gados.

„...koris kļuvis par visas draudzes kori, jo uz to nākuši dziedātāji no visiem četriem draudzes robežās esošiem pagastiem – no Ļaudonas, Saikavas, Odzianas un Sāvienas” (Arturs Lācis). Tā rakstīts par kādreizējo Reitera Ļaudonas kori.

Koris „Lai top!” ir mainījies gan skaitliskā, gan mākslinieciskā snieguma ziņā. No 1999. gada 16 dziedātājiem tas izaudzis līdz 31 dalībniekam. Dziedātāji uz Ļaudonu brauc no Mārcienas, Mētrienas, Madonas un Kalsnavas. Viņu izturību, sevišķi Mārcienas dziedātāju, var apbrīnot, kad regulāri katru trešdienu pēc darbības darbiem ar personīgo auto ir jābrauc uz kora mēģinājumiem.

Koris ir laimīgs, jo mirklī, kad to atstāja Varakļānu diriģente Valda Jermanova, kori pārņēma madoniete Aina Miezīte. V.Jermanovas milzu ieguldītais darbs pie kora pamatu „būvēšanas” nepalika pusceļā. Ar talantīgas, darbu mīlošas diriģentes A.Miezītes rokām koris tika attīstīts tālāk. To, ar kādām pūlēm un sīkstus neatlaidību koris ir veidojis un audzis, pierāda arī fakts, ka kora diriģentes braukušas un brauc no tālām un tuvākām vietām.

„Uz augšu!”

bija izcilā Rīgas Reitera kora devīze. Tā bija iekļauta kora dalībnieka švīnīgā solījuma tekstā, ko deva katrs kora jaunpienācējs. Šodienas korim nosaukums „Lai top!” zināmā mērā arī ir dziedātāju mudinošs pielikt visus spēkus, lai koris augtu uz māksliniecisku pilnību. Laikam katrs, kas

dzīvojis līdz kora attīstībai, var teikt, ka šodien korim ir vislabākais skanējums visā tā pastāvēšanas laikā. Balsis saliedējušās vienotā skanējumā. Kora 10 gadu darbības atceres koncerta 3 daļās koris parādīja savu skanējumu dažādos žanros: kora dziesmas klasiskajā izpratnē, mūsdienīgāk nenopietnā un dziesmās – tuvās dvēselei. Kas patika mazāk? Daļai klausītāju – 1. daļa, kad koristi tautas tērpos skandēja tautas dziesmas un Dziesmu svētku repertuāru. Varbūt tā ir mūsdienu tendence – meklēt citus kora izpausmes veidus, kas dziesmu klausītājiem patīk labāk? Bet, manuprāt, korim ir jāuztur arī kultūrvēsturiskā mantojuma vērtības, neieslīgstot vien „lētas” gaumes klausītāju izklaidēšanā. Ka korim „Lai top!” tas nedraud, liecina arī nopietni darinātie tautas tērpi, kas guvuši republikas nozīmes atzinību, repertuārs, kurā ir ļoti daudz latviešu kora dziesmu mantojuma.

“Kora organizācijas uzbūve izveidojās pamazām, un to noteica pieredzes diktētie apsvērumi.” Līdzīgi minētajam faktam par Reitera kori, arī „Lai top!” ir veidojies un attīstījies tā, lai maksimāli atbrīvotu diriģenti no organizatoriskajām rūpēm, lai viņai atliktu domāt tikai par kora mākslinieciskajiem mērķiem. Paši no sevis ir radušies sīku, bet nepieciešamu pienākumu „amati”: kora arhīva kārtotājs, kora pasākumu menedžeris, finanšu „direktors”, atbildīgā par kora vizuālo izskatu, mēģinājumu apmeklējumu reģistrators, dzimšanas dienu „atgādinātājs” u.c. Bet visu pārredz kora „prezidents” - Aija Driksna, viņas pienākumam visilgākais stāžs – 10 gadi. Reitera korim bija sava Valde. „Lai top!” korim tāda Valde oficiāli nepastāv, bet dzīvē jau sen realizē savu darbību.

Lasu Jāņa Rudziša grāmatas „Teodors Reiters un viņa kori” 175.lpp. „Diriģenta tiešais palīgs un pilnvarotais visos pārvaldes jautājumos bija kora inspektors. Viņa ziņā atradās arī dziedātāju pienākuma apziņas nostiprināšana, iekšējās sadzīves jautājumu kārtošana, nošu sagāde, kā arī sakaru uzturēšana ar iestādēm un sabiedrību.” Cik aizkustinoši un vienkārši – gan Reitera kora pastāvēšanas gados, gan mūsdienās, ir vienas un tās pašas problēmas, kas jārisina. Koris ir kā liela ģimene, kam sava dzīve un, lai tiektos uz Dziesmu kalna virsotnēm, ceļā jātiek galā ne tikai ar dziesmu iemācīšanos. Cilvēku savstarpējo attiecību „kopšana” ir laikam viena no galvenajām sastāvdaļām kora pastāvēšanas dzīvē.

*"Ne Reiteram, ne viņa korim parauga nav,
jo te darbs reiz paņēmis darītāju visu, bez atlikuma.
Tāpēc tam uzspiests vienreizības zīmogs."* (Jēkabs Po-
ruks)

Ļaudonas korim ir paraugs, kam līdzināties, daudz spēka un izturības vajadzēs, lai neizšķīstu un nepazustu mūsdienu straujajā, datorizētajā pasaulē, lai kā dārgu pārli gliemezvākā glabātu un spodrinātu kora dziesmu Ļaudonā.

Paldies par šo Dieva svētīto darbu un Godu, ko parādām Maestro Reitera piemiņai, saku Valdai Jermanovai, Ainai Miezītei, Ilzei Tomsonei, visiem kora dalībniekiem, sevišķi Aijai Driksnai, Agitai Cerukai. Paldies akurātajam pašvaldības auto vadītājam Andrim Ozoliņam, Ļaudonas vidusskolas kolektīvam par kora mājvietas un tehnisko nodrošinājumu, šuvējai Aigai Reinbahai par jauno tērpu šūdināšanu! Daudzie apsveikumi un labie vārdi kora desmitgadē dos radošu spēku tālākajam kora kāpienam. Paldies par tiem!

Līga Calmāne, kora dalībniece ar 9 gadu stāžu
(izmantoti citāti no J.Rudzīša grāmatas
„Teodors Reiters un viņa kori”)

A. Pupilas foto

Ilze Tomsone un Aina Miezīte.

Uz Sāvienas ezera Madonas rajona atklātais čempionāts zemledus makšķerēšanā

22.februārī Ļaudonas pagasta Sāvienas ezerā notika 2009.gada Madonas rajona atklātais čempionāts zemledus makšķerēšanā. Sacensībās piedalījās 20 komandas no dažādām Latvijas vietām, kopskaitā 77 dalībnieki. Sacensībās bija gan komandu vērtējums, gan arī individuālais vērtējums.

Vīriešiem par uzvarētāju kļuva – Valdis Prancāns (Balvi) – 3,820 kg, otrajā vietā Zintis Pētersons (Limbaži) – 3,160, trešajā vietā Agris Dauģis (Mētriena) – 2,710.

Sievietēm – Laila Grīnberga (Pansija – Krimuldas pagasts) – 2,380 kg, otrajā vietā Gaida Bruņeniece (Zelta zivtiņa – Sāviena) 1,570 kg, trešajā vietā Māra Ķenge (Dobele) – 1,380 kg. Jauniešiem – pirmajā vietā Oskars Jermacāns (Balvi) – 1,930 kg, otrajā Kalvis Vaivads (Koknese) – 1,660 kg, trešajā Aigars Auziņš (Jaunā Koknese) – 0,540.

Komandu vērtējumā – 1.vietā – Pansija (Krimuldas pagasts) – 7,730 kg, 2.vietā – Liarps (Balvi) – 7,730 kg, 3.vietā – Koknese – 6,930 kg.

Uzvarētāji un godalgoto vietu ieguvēji saņēma Madonas rajona padomes dāvinātos kausus, medaļas, diplomus.

Sacensību labākie makšķernieki tika apbalvoti individuāli visās trijās grupās.

Komanda „Zelta zivtiņa” no Sāvienas sacensībās bija spēcīgākā no Madonas rajona komandām ar kopējo lomu 5,100 kg. Pēc nolikuma 2010. gadā Sāvienas komandai būs jāorganizē un jāvada nu jau Madonas novada pirmās zem-

PALDIES!

Prieks ir izstarot to, kas mums pieder, vienalga, vai tā būtu maize vai nauda, doma vai sapnis, un zināt, ka ir kāds, kas to saņem. (Zenta Mauriņa.)

Mums pieder dziesma, un mūsu prieks ir to dāvēt citiem.

Vēlreiz sakām lielu paldies visiem kora jubilejas koncerta apmeklētājiem par ieinteresētību, atsaucību un jauko gaisotni koncerta laikā.

Paldies visiem apsveicējiem par sirsnīgiem un labiem vārdiem, kas dod stimulu tālākajam darbam.

Paldies visiem sponsoriem, kuru dāsnums mums palīdzēja realizēt koncerta norises ieceres.

Paldies visiem atbalstītājiem – cilvēkiem, kas, veicot savus amata pienākumus, ir ieinteresēti, saprotoši, premtīnākoši, kas meklē risinājumus pat šķietami bezcerīgās situācijās. Lūdzu, piedodiet, ka tehniskas kļūmes un uztraukuma dēļ koncerta laikā jūs netikāt parādīti un nosaukti!

Tāpēc tagad cenšamies labot pieļauto kļūdu.

Koncerta atbalstītāji: Ļaudonas pagasta padome, kultūras nams, vadītāja Aija Kreile, Ļaudonas vidusskola, direktore Lidijs Kaufelde, pirmsskolas izglītības iestāde, vadītāja Ināra Krasnova, Teiču dabas rezervāta administrācija, Kalsnavas pagasta padome, veikals „Elīze” Madonā, kafejnīca „Rumba”, šoferiši Andris Ozoliņš un Valdis Eglītis, šuvēja Aiga Reinbaha, Dainis Kreilis, Māris Kriškāns, Zeltīte Putniņa.

Kā pateicība no mums tieši jums tika veltīta koncerta otrā daļa.

Paldies izturīgajiem un lieliskajiem ballītes muzikantiem Artūram Grandānam un Mārim Dreišķinam.

Vēlreiz PALDIES visiem, kas bija ar mums kopā kora 10 gadu jubilejas pasākumā!

Kora „Lai top!” dziedātāji un diriģente **Aina**

ledus makšķerēšanas sacensības.

Kā labākais Madonas rajona makšķernieks tika atzīts ļaudonietis Agris Dauģis, kurš tika apbalvots ar piemiņas balvu „Zelta zivtiņa”.

Madonas rajona makšķerniekiem vēlām būt aktīvākiem un piedalīties turpmākajās sacensībās!

Paldies par atbalstu SIA ”Unisports” un SIA “Aiviekstes būvnieks”!

Par sacensību veiksmīgu norisi rūpējās sacensību galvenais tiesnesis, ļaudonietis Zintis Viļevičs.

Uztikšanos nākamajās sacensībās!

Vairis Viļevičs

APSVEICAM!

Atnāk dienas,
Aiziet dienas,
Gadi vijas gredzenā,
Balti sniegi,
Zelta sapņi
Satin dzīvi kamolā.

SVEICAM!

50 gadu jubilejā
Jāni Fjodorovu 4.martā

55 gadu jubilejā
Solvitu Virku 6.martā
Inesi Vilnīti 15.martā

60 gadu jubilejā
Spodru Kržanoviču 2.martā
Gunti Vilnīti 20.martā

65 gadu jubilejā
Leonu Zepu 14.martā

75 gadu jubilejā
Jāni Edelbergu 30.martā

85 gadu jubilejā
Mildu Bremšīti 7.martā
Vladislavu Zukuli 19.martā

90 gadu jubilejā
Broņislavu Bārbali 3.martā

Daudz baltu dieniņu, Laimiņa, dod!

INFORMĀCIJAI

Madonas rajona iedzīvotāju un viesu ērtībai Madonas rajona padome sadarībā ar sabiedrību "Biļešu paradīze" piedāvā jaunu biļetes veidu – E –biļeti.

E-biļete ir A4 formāta biļete, kuru pēc savas vēlmes – melnbaltā vai krāsu tehnoloģijā, var izdrukāt uzreiz pēc tās pirkuma internetā.

Izvēloties šo biļetes veidu, nav jātērē laiks, doties uz Madonas kultūras nama vai "Biļešu paradīzes" kasi, nav jātērē līdzekļi ceļa izdevumiem, nav jāmaksā par biļešu piegādi vai jāgaida pastnieks ar ierakstītu vēstuli.

E-biļeti uz pasākumiem iespējams iegādāties "Biļešu paradīzes" mājas lapā www.bilesuparadize.lv.

Apmeklējot pasākumu, jāatceras, ka E-biļetes lietotājam pēc kontroles dienesta pieprasījuma ir jāuzrāda personu apliecinošs dokuments. Latvijas Republikā par personu apliecinošu dokumentu tiek uzskatīts jebkurš dokuments, uz kura ir fotogrāfija un personas kods-skolēna apliecība, vadītāja apliecība, pase u.c.

Madonas kultūras namā plānotie pasākumi tuvākajā laikā

28. marts – Madonas kultūras nama pūtēju orķestra 50 darba gadu jubilejas koncerts (Madonas kultūras namā)

29.marts – Konkurss "Jaunās zvaigznes" Madonas rajonā. (Madonas kultūras namā)

5. aprīlis – Mākslas dienas. Tikšanās ar rajona māksliniekiem. (Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja izstāžu zālē)

15. aprīli – Valmieras Drāmas teātra izrāde "Atvari" (Madonas kultūras namā)

19.aprīlis – Madonas rajona amatierteātru izrāžu skate (Madonas kultūras namā)

28.aprīlis – Pianista Vestarda Šimkus un Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra koncerts (Madonas kultūras namā)

Š.g. **4.aprīli plkst. 19.00** Sauleskalna kultūras namā Jāņa Šķēles vadītā Lauku tehnikas deju kolektīva sadancošana. Sīkāka informācija pie Aijas (tel.nr. 26350201). Gaidām visus bijušos deļotājus.

Kultūras afiša Ļaudonas kultūras namā

Ģimeņu vakars

Arī šogad, par spīti grūtiem laikiem,
18. aprīli plkst. 19.00 Ļaudonas kultūras namā
aicinām ģimenes pulcēties atpūtai un sumināšanai!

Lūgums pieteikties iepriekš pie dzimtsarakstu nodaļas vadītājas **Līgas Calmānes** (telefons **64860892** vai **29135110**) vai pie **Aijas Zablockas** (telefons **64860894**), iemaksājot dalības maksu 5Ls no ģimenes.

Īpaši aicinātas ģimenes – jubilāres ar 5, 10, 15, 20, 25 utt. gadu stāžu kopdzīvē.

L.Calmāne

25. martā Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena

Plkst.13.00 Atceres brīdis pie piemiņas akmens

Plkst.14.00 Atceres brīdis Mārcienas dzelzceļa stacijā

Plkst.15.00 koncerts Ļaudonas vidusskolā

28. martā plkst. 16.00 kultūras namā Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas jauktā kora koncerts, veltījums Latvijas Nacionālās Operas direktora, kordiriģenta Teodora Reitera 125. dzimšanas dienai

13. aprīli plkst.12.00 Lieldienas kopā ar folkloras grupu „Vērtumnieki”

18.aprīli plkst. 19.00 Ģimeņu vakars

26. aprīli plkst.10.00 Pavasara tirgus pie kultūras nama

SLUDINĀJUMI

Friziere Sigita Kopštāle no marta strādās ceturtdienās un sestdienās. Pieteikšanās uz iepriekšēju pierakstu pa tālruni **26456935**.

Veicam automašīnu riepu montāžu un balansēšanu Ļaudonas pagasta „Ruķos”, tel. **29489517**

Š.g. 11.aprīli Madonas tirgus laukumā notiks **LIELAIS PAVASARA GADATIRGUS**.

Laipni aicināti visi pirkt un pārdot gribētāji!

Mob. T. **26444608**

SĒRU VĒSTS

Vējš pieklauvē ar tumsas spārnu,
Dziest gaismā –
Klusums mūžu sedz...

Mūžības ceļos aizgājusi:

RASMA KRONBERGA 19 februārī 70 gadu vecumā.

Patiesa līdzjūtība tuviniekiem

ĻAUDONAS PAGASTA PAŠVALDĪBAS IZDEVUMS.

Izdevējadrese: Ļaudonas pagasta padome, LV 4862, Madonas rajons, Reģ. apl. Nr. 1426.

Redaktore: Ruta Vizāne. Redkolēģija: Lilija Jakubjaņeca, Lidija Kaufelde, Ināra Krasnova, Gundega Apša. Redaktora tālrunis: 64860896.

Iespiests SIA MADONAS POLIGRĀFISTS, Madonā, Saieta lauk. 2, LV 4801, Madona

Pas. Nr. 95. Metiens 650 eks. Datorsalikums. Ofsetiespiedums. Avīzi var lasīt internetā: www.laudona.lv

Iznāk vienu reizi mēnesī. Materiālus avīzei iesniegt līdz katra mēneša 5. datumam.